

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 juni 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa en UNESCO
betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese regio,
opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ONTSTAAN EN BELANG VAN HET VERDRAG

Het voorstel om een verdrag door de Raad van Europa (RVE) en de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (UNESCO) gezamenlijk uit te werken, werd geformuleerd door de secretaris-generaal van de RVE in een brief, d.d. 30 oktober 1992, gericht aan de directeur-generaal van de UNESCO. Het voorstel werd op 28 december 1992 aanvaard.

De beweegredenen voor dit initiatief waren de ontwikkelingen van het hoger onderwijs in Europa sinds de jaren 60 en de snelle toename van het aantal lidstaten van beide internationale organisaties. Het Europees Cultureel Verdrag van 1997 telt bijvoorbeeld al 48 verdragspartijen. Met uitzondering van het verdrag inzake de algemene gelijkwaardigheid van universitaire studieperioden (1990), dateren al de RVE-verdragen betreffende het hoger onderwijs uit de jaren vijftig of zestig.

De UNESCO was ervan overtuigd dat een gezamenlijk verdrag ten goede zou komen aan alle lidstaten en dat het de Europese regio zou verbinden met de andere regio's in de wereld. Een nieuw en gemeenschappelijk verdrag zou meteen ook het UNESCO-verdrag van 1979 vervangen, dat onder meer de erkenning van diploma's betreffende het hoger onderwijs in de Europese regio beoogt.

De initiatieven van de Europese Unie (EU), waaronder de twee algemene richtlijnen inzake de erkenning van diploma's voor beroepsdoeleinden, verhoogden bovendien het belang van een modern kaderverdrag voor de erkenning van diploma's.

In november 1993 richtten de RVE en de UNESCO een ad-hocwerkgroep op van deskundigen die aantoonde dat een gezamenlijk verdrag politiek en juridisch haalbaar was.

De ontwerptekst kwam tot stand na zeven sessies van driedaagse vergaderingen in de loop van 1995 en 1996. De lidstaten, de gemeenschappen in België en niet-gouvernementele organisaties (ngo's) actief in het onderwijs werden telkens in kennis gesteld van de voortgang en ook regelmatig geraadpleegd.

De diplomatieke Conferentie, die plaatsvond in Lisbon van 8 tot en met 11 april 1997, keurde het ontwerp goed na de aanvaarding van enkele amendementen en verklaarde de Lisbon Recognition Convention (LRC) open voor ondertekening. De Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap namen eraan deel samen met de ambassadeur van België. Van de 43 deelnemende staten hebben er 27 de LRC meteen ondertekend.

Op Griekenland en Spanje na hebben thans alle lidstaten van de Europese Economische Ruimte (EER), die bestaat uit de 25 EU-lidstaten, IJsland, Noorwegen en Liechtenstein, hun handtekening geplaatst onder de LRC.

In het Bologna-proces wordt uitdrukkelijk verwezen naar het belang van de LRC voor de verwezenlijking van de 'European Higher Education Area' (EHEA) in 2010.

Het Bergen-communiqué (20 mei 2005) beveelt namelijk het volgende aan:

“We note that 36 of the 45 participating countries (of the Bologna Process) have now ratified the Lisbon Recognition Convention. We urge those that have not already done so to ratify the Convention without delay. We commit ourselves to ensuring the full implementation of its principles, and to incorporating them in national legislation as appropriate.”.

Deze aanbeveling wordt in dezelfde tekst nog eens versterkt door de opvolging van de ratificatie van de LRC en de implementatie van de bijhorende 'Recommendations' van de LRC op te nemen in de nationale rapportering:

“We will draw up national action plans to improve the quality of the process associated with the recognition of foreign qualifications. These plans will form part of each country's national report for the next Ministerial Conference. We express support for the subsidiary texts to the Lisbon Recognition Convention.”.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Tijdens de Conferentie van de RVE die in oktober 1994 in Malta plaatsvond, werd het recht op een erkenning van diploma's voor het eerst opgevat als een cultureel recht. De Conferentie onderstreepte

het belang van het respect voor de verscheidenheid en de verschillen in Europa en wees op de plicht om alle vormen van discriminatie te vermijden bij de erkenningsprocedure van buitenlandse diploma's. Wederzijds vertrouwen en transparantie van hogeronderwijssystemen zijn belangrijke voorwaarden voor de erkenning. De preambule van de LRC verwijst naar de erkenning van diploma's als een noodzakelijke voorwaarde voor het recht op onderwijs.

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel I omschrijft een aantal begrippen die nu in elk Europees (beleids-)document in verband met erkenning van diploma's gebruikt worden.

De LRC hanteert in het Engels de generieke term 'Qualification' om een diploma of getuigschrift aan te duiden. De Engelse term 'Diploma' is niet geschikt want het houdt in het Britse onderwijssysteem een waarde- en niveaubepaling in, namelijk geen hoger onderwijs en de LRC gaat net over hogeronderwijsdiploma's.

De LRC definieert 'hoger onderwijs' als alle vormen van opleidingen na het secundair onderwijs, die door de autoriteiten van een verdragspartij erkend zijn als hoger onderwijs van die verdragspartij.

De 'toegang tot het hoger onderwijs' wordt beschouwd als een recht voor gekwalificeerde kandidaten om toelating tot een hogeronderwijsopleiding aan te vragen en ervoor in aanmerking te komen.

'Erkenning' is een formele bevestiging door een bevoegde autoriteit van de waarde van een buitenlands diploma met het oog op verder studeren en/of werk.

HOOFDSTUK II

Bevoegdheden van de autoriteiten

De LRC voorziet in artikel II.1 verschillende procedures van implementatie, naargelang de grondwettelijke staatsstructuur van de verdragspartijen. Deze duiden telkens de instanties aan die bevoegd zijn om de erkenningsbeslissingen te nemen.

Indien de nationale centrale instanties van een verdragspartij bevoegd zijn om te beslissen over de erkenning, dan is die verdragspartij onmiddellijk gebonden door de verdragsbepalingen. Als dit niet zo is, zoals in België, dan geeft de verdragspartij een verklaring over haar grondwettelijke structuur, hetzij bij de ondertekening, hetzij later. De aangeduide deelautoriteiten staan dan in voor de implementatie van de LRC.

Belangrijk is ook dat geen enkele bepaling van de LRC kan leiden tot het niet-toepassen van een meer gunstige bepaling in een ander bestaand of toekomstig verdrag (artikel II.3).

HOOFDSTUK III

Grondbeginselen over de waardering van diploma's

Artikel III.1 stelt dat elke houder van een diploma van één van de verdragspartijen, recht heeft op een waardering ervan door de bevoegde instantie. Er kan niet gediscrimineerd worden op basis van geslacht, ras, huidskleur, handicap, taal, religie, politieke of andere opvattingen, vermogen, geboorte, lidmaatschap van een nationale minderheid en nationale, etnische of sociale herkomst. Evenmin kan elke andere toestand of omstandigheid ingeroepen worden, die geen verband houdt met de waarde van het diploma, om de waardering van een buitenlands diploma te weigeren.

In artikel III.2 staat dat de verdragspartijen erover moeten waken dat de procedures en de criteria die gebruikt worden voor de erkenning van buitenlandse diploma's transparant, samenhangend en degelijk zijn.

Belangrijk en in 1997 revolutionair zijn de artikelen over de bewijslast.

In artikel III.3 (en later in artikelen IV.1, V.1 en VI.1) staat dat de aanvrager verantwoordelijk is voor het verstrekken van de gegevens over het diploma, maar dat de bewijslast voor het aantonen dat de aanvrager niet voldoet aan de gestelde voorwaarden ligt bij de bevoegde erkenningsinstantie.

Het verschaffen van adequate en duidelijke informatie over de onderwijssystemen (artikel III.4) kan verzorgd worden door de nationale informatiecentra, beschreven in artikel IX.2. In Vlaanderen neemt

NARIC-Vlaanderen, de Vlaamse afdeling van het EU 'National Academic Recognition and Information Centres Network' (NARIC Netwerk) die taken op zich. Het informatie- en erkenningsnetwerk van de RVE en de UNESCO heet het 'Network of European National Information Centres' (ENIC Netwerk). Vermits elke EU-lidstaat ook een lidstaat is van de RVE en de UNESCO fungeren de NARIC-centra vaak ook als ENIC centrum. Dit is voor Vlaanderen het geval.

Artikel III.5 stelt dat de gemotiveerde erkenningsbeslissingen binnen een redelijke termijn genomen dienen te worden. De termijn begint pas te lopen van zodra alle gegevens noodzakelijk voor het onderzoek verstrekt zijn. De bevoegde erkenningsinstantie bepaalt vooraf die termijn.

De 'Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications', goedgekeurd door de 'Lisbon Recognition Convention Committee' op 6 juni 2001 op voorstel van het ENIC Network, stelt een deadline van vier maanden voorop:

"Applications should be processed as promptly as possible, and the time of processing should not exceed four months".

Een deadline van vier maanden geldt trouwens ook voor de Europese erkenningsrichtlijnen van de EU.

In het geval de beslissing negatief is, deelt de erkenningsinstantie de verzoeker mee welke maatregelen hij of zij kan treffen om de aangeduide tekorten weg te werken. Tegen een negatieve beslissing of een uitblijvende beslissing moet altijd binnen een redelijke termijn beroep mogelijk zijn.

HOOFDSTUK IV

Erkenning van diploma's die toegang geven tot hoger onderwijs

Artikel IV.1 bepaalt dat elke verdragspartij de diploma's, die voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden van het buitenlands hogeronderwijssysteem, erkent met het oog op de toegang tot het eigen hoger onderwijs. Slechts indien de bevoegde erkenningsinstantie kan aantonen dat er een essentieel verschil bestaat kan de toegang geweigerd worden.

De bewijslast ligt dus bij de ontvangende verdragspartij. Kan er geen essentieel verschil aangeduid

worden, dan moet de verdragspartij het diploma erkennen met het oog op toegang tot het hoger onderwijs.

In de Vlaamse wetgeving, het decreet van 4 april 2003, staat in artikel 65 dat personen die een diploma behaald hebben dat toelating verleent tot het hoger onderwijs in dat land, kunnen toegelaten worden.

Indien het diploma enkel toegang geeft tot bepaalde soorten van onderwijsinstellingen of specifieke hogeronderwijsprogramma's, dan is de toegang tot soortgelijke onderwijsinstellingen of hogeronderwijsprogramma's volgens artikel IV.3 gewaarborgd, op voorwaarde dat er geen essentieel verschil bestaat.

Als een toelating tot een specifiek programma afhangt van specifieke voorwaarden, die complementair zijn met de algemene toelatingsvoorwaarden, dan kunnen de bevoegde instanties volgens artikel IV.4 dezelfde extra voorwaarden opleggen.

Indien de diploma's van secundair onderwijs volgens een verdragspartij slechts toegang verlenen tot hun hoger onderwijs mits het voorafgaandelijk slagen in aanvullende examens, dan kunnen de andere verdragspartijen dezelfde eisen stellen of een alternatief aanbieden (artikel IV.5).

Indien de toelatingsvoorwaarden tot een bepaalde onderwijsinstelling of een bepaald programma limiterend of selectief zijn, dienen de toelatingsprocedures te verlopen volgens de principes van billijkheid en non-discriminatie. Artikel IV.6 herhaalt dus de beginselen van non-discriminatie.

In artikel IV.7 staat dat de toelating tot het hoger onderwijs eveneens afhankelijk kan zijn van een voldoende kennis van de onderwijstaal of onderwijstalen van de onderwijsinstelling.

Artikel IV.8 gaat over de erkenning van niet-traditionele diploma's.

Omdat de LRC het alleen heeft over diploma's behorende tot het onderwijssysteem van een verdragspartij, vielen internationale diploma's buiten het wettelijk kader. Daarom besliste het 'Lisbon Recognition Convention Committee' op voorstel van het ENIC Network ook de toegang tot het hoger onderwijs voor houders van internationale diploma's (bvb: het 'International Baccalaureate' (IB) van de 'International Baccalaureate Organisation') te regelen in de

‘Recommendation on International Access Qualifications’. In 1999 werd dit goedgekeurd. Het behandelt onder meer de informatieplicht van de organiserende instelling over haar opleidingen en de kwaliteitsbewaking.

In Vlaanderen kunnen houders van zulke internationale diploma’s toegelaten worden dankzij artikel 65, §2, 3°, waarin staat dat personen kunnen ingeschreven worden voor een bacheloropleiding aan de hand van afwijkende toelatingsvoorwaarden gebaseerd op het algemeen kwalificatieniveau van de kandidaat.

De erkenning van transnationale diploma’s wordt in artikel IV.9 besproken en dit werd later verder uitgewerkt in een gedragscode. Het artikel stelt dat elke verdragspartij de erkenning van diploma’s die uitgereikt zijn door buitenlandse onderwijsinstellingen op haar grondgebied, afhankelijk kan maken van specifieke nationale wetgevingseisen of van specifieke voorwaarden, vermeld in overeenkomsten die aangaan zijn met de verdragspartij van herkomst van die instellingen.

In 2001 keurde het ‘Lisbon Recognition Convention Committee’ na vele overlegvergaderingen met de onderwijsverstreckers van transnationaal onderwijs en het ENIC Network de ‘Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education’ goed. Deze code behandelt onder meer de informatieplicht van de organiserende instelling over de (juridische) relatie met de moederinstelling, de opleidingen en de kwaliteitsbewaking.

HOOFDSTUK V

Erkenning van studieperioden

Artikel V.1 bepaalt dat elke verdragspartij een buitenlandse studieperiode met het oog op doorstroming naar een volgend studiejaar, erkent op voorwaarde dat er geen essentieel verschil bestaat tussen de gevolgde studieperiode en een vergelijkbare eigen studieperiode.

Bovendien moet volgens artikel V.3 elke verdragspartij de erkenning van studieperioden vergemakkelijken wanneer:

- er een akkoord is tussen de betrokken instellingen voor hoger onderwijs of de bevoegde erkenningsinstanties;

- de instelling voor hoger onderwijs een getuigschrift in verband met de studieperiode uitreikt.

HOOFDSTUK VI

Erkenning van diploma’s hoger onderwijs

Elke verdragspartij erkent diploma’s hoger onderwijs uitgereikt door een andere verdragspartij, tenzij er een essentieel verschil bestaat.

In artikel VI.1 wordt als extra motivering meegegeven dat een erkenningsbeslissing sowieso steunt op de evaluatie van de verworven kennis en vaardigheden die door het diploma bekrachtigd worden.

Artikel VI.3 bepaalt dat de erkenning van een buitenlands diploma het volgende inhoudt:

1. de toegang tot verdere studies en dit onder dezelfde voorwaarden als voor de houders van eigen overeenstemmende diploma’s;
2. het gebruik van een academische titel volgens de regelgeving van de ontvangende verdragspartij.

Bovendien kan de erkenning de toegang tot de arbeidsmarkt vergemakkelijken.

Artikel VI.4 geeft aan dat een waardering van een buitenlands diploma de vorm kan hebben van:

- een advies met het oog op tewerkstelling;
- een advies aan een onderwijsinstelling met het oog op de toelating tot de opleidingen;
- een advies aan een andere bevoegde erkenningsinstantie.

Ook hier wordt de erkenning van transnationaal onderwijs besproken (artikel VI.5). Zoals al beschreven, werd de gewenste aanpak van de erkenning van diploma’s van transnationaal onderwijs verder uitgewerkt in een gedragscode, de ‘Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education’ in 2001. Deze code behandelt onder meer de informatieplicht van de organiserende instelling over de (juridische) relatie met de moederinstelling, de opleidingen en de kwaliteitsbewaking.

Artikel VI.5 zelf stelt dat de erkenning van diploma's, uitgereikt door een buitenlandse instelling van hoger onderwijs, gevestigd op het grondgebied van de erkennende verdragspartij, onderworpen kan worden aan specifieke nationale eisen of aan specifieke voorwaarden die bepaald worden in een akkoord.

In Vlaanderen werd in 2001 zelfs een transnationale universiteit, de 'transnationale Universiteit Limburg' opgericht aan de hand van een internationaal verdrag tussen Vlaanderen en Nederland (ondertekend in Maastricht op 18 januari 2001 en goedgekeurd bij het decreet van 13 juli 2001).

Artikel 28 van het decreet van 4 april 2003 machtigt de transnationale Universiteit Limburg de graad van bachelor en master te verlenen in bepaalde studiegebieden.

Joint Degrees worden door de drie internationale organisaties, de RVE, de UNESCO en de EU, beschouwd als zeer waardevol omwille van het internationaal karakter van het programma, de mobiliteit van de participerende studenten en de samenwerking van verschillende hogeronderwijsinstellingen in Europa.

Met het oog op de verwezenlijking van de EHEA in 2010, moedigt de 'Bologna Follow-up Group' het organiseren van 'Joint Degrees' sterk aan.

Omdat de nationale regelgeving van heel wat Europese landen de organisatie en de erkenning van een 'Joint Degree' niet regelden of zelfs bemoeilijkten, heeft het 'Lisbon Recognition Convention Committee' op voorstel van het ENIC Network een 'Recommendation on the Recognition of Joint Degrees' goedgekeurd in 2004.

Ook hier geldt het principe dat een verdragspartij het diploma moet erkennen, tenzij het een essentieel verschil kan aantonen.

In dezelfde 'Recommendation' wordt aan de verdragspartijen opgelegd alle wettelijke obstakels in verband met de erkenning van 'Joint Degrees' weg te nemen:

"Governments of States party to the Lisbon Recognition Convention should, where appropriate, therefore review their legislation with a view to removing any legal obstacles to the recognition of joint degrees

and introduce legal provisions that would facilitate such recognition."

Artikel 94 van het decreet van 4 april 2003 regelt allerlei vormen van gezamenlijke programma's en diploma's.

HOOFDSTUK VII

Erkenning van diploma's van vluchtelingen, ontheemden en personen in een vluchtelingensituatie

Elke verdragspartij moet volgens artikel VII alle mogelijke en redelijke maatregelen nemen om passende en faire erkenningsprocedures uit te werken voor vluchtelingen, ontheemden en personen die zich in een vluchtelingensituatie bevinden. Die procedures moeten op een billijke en effectieve wijze nagaan of die personen de voorwaarden vervullen voor de toegang tot het hoger onderwijs, het verder studeren of de uitoefening van een beroepsactiviteit, zelfs als die personen hun diploma's niet kunnen bewijzen aan de hand van documenten.

De 'Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications', goedgekeurd door het 'Lisbon Recognition Convention Committee' op 6 juni 2001 op voorstel van het ENIC Network, geeft een aantal suggesties.

In Vlaanderen kunnen vluchtelingen, ontheemden en personen in een vluchtelingensituatie toegelaten worden tot een bacheloropleiding aan de hand van afwijkende toelatingsvoorwaarden op basis van humanitaire redenen (artikel 65, §2, 1°, van het decreet van 4 april 2003).

Voor de erkenning van diploma's van vluchtelingen, ontheemden en personen in een vluchtelingensituatie betekent een onvolledig dossier niet dat de aanvraag onontvankelijk is. Vluchtelingen, ontheemden en personen in een vluchtelingensituatie kunnen met andere woorden een onvolledig dossier indienen. Tijdens de erkenningsprocedure worden zij dan uitgenodigd voor een 'verkennd gesprek' door de adviesverleners. Dit verkennd gesprek is bedoeld om de lacunes in het dossier toe te lichten.

De ngo's die vluchtelingen, ontheemden en personen in een vluchtelingensituatie als doelgroep hebben, zijn op de hoogte van deze mogelijkheden en ook in het

aanvraagformulier voor de erkenning van diploma's wordt er uitdrukkelijk naar verwezen.

HOOFDSTUK VIII

Informatie over de waardering van instellingen en opleidingen hoger onderwijs

Artikel VIII.1 stelt dat elke verdragspartij de nodige informatie moet verschaffen over elke instelling die tot haar hogeronderwijssysteem behoort en ook over elke opleiding die die instellingen aanbieden. In Vlaanderen wordt deze informatie verstrekt door het Hogeronderwijsregister, beschreven in artikel 64 van het decreet van 4 april 2003.

De artikelen in hoofdstuk VIII geven aan dat informatie over de interne en externe kwaliteitszorgmechanismen belangrijk is voor een faire en betere erkenning.

De Nederlands-Vlaamse Accrediatie Organisatie (NVAO), opgericht op 3 september 2003 door middel van een internationaal verdrag tussen Vlaanderen en Nederland, accrediteert de Vlaamse hogeronderwijsopleidingen volgens artikel 56 en volgende van het decreet van 4 april 2003. In het Hogeronderwijsregister wordt informatie over de accreditatie verstrekt.

HOOFDSTUK IX

Informatie over de erkenning

Artikel IX.1 beveelt de verdragspartijen aan om transparantie-instrumenten uit te werken die een volledige beschrijving van een diploma mogelijk maken.

Hiervoor legt artikel IX.2 elke verdragspartij op een nationaal informatiecentrum te creëren of te handhaven met een aantal informatietaken. Het bestaande informatie- en erkenningsnetwerk van de RVE en de UNESCO is het ENIC Network en krijgt door de LRC nu extra wettelijke steun.

In Vlaanderen neemt NARIC-Vlaanderen, de Vlaamse afdeling van het EU 'National Academic Recognition and Information Centres Network' (NARIC Network) die taken op zich. Vermits elk EU-lidstaat ook een lidstaat is van de RVE en de

UNESCO, fungeren de NARIC-centra vaak ook als ENIC-centrum. Dit is voor Vlaanderen het geval.

Artikel IX.3 handelt over het diplomasupplement. Door het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, voerde de administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek het diplomasupplement in Vlaanderen al in. Het Vlaamse diplomasupplement diende trouwens als voorbeeld voor de thans geldende internationale versie van het diplomasupplement.

Het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, bevestigde in artikel 85 het principe van een Vlaams diplomasupplement en het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 voert een Vlaams diplomasupplement in dat volledig overeenstemt met het internationale model.

HOOFDSTUK X

Implementatiemechanismen

Artikel X.1 geeft aan dat twee organen, het 'Lisbon Recognition Convention Committee' en het ENIC Network, de inwerkingtreding van de LRC bewaken, promoten en vergemakkelijken.

Artikel X.2 gaat over de samenstelling en werking van het 'Lisbon Recognition Convention Committee' en artikel X.3 handelt over het ENIC Network.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel XI.1 stelt dat de LRC opengesteld is voor ondertekening door:

- de lidstaten van de RVE;
- de lidstaten van de Europese Regio van de UNESCO;
- elke verdragspartij van het Europees Cultureel Verdrag van de RVE en/of het UNESCO-verdrag inzake de erkenning van studies en diploma's betreffende het hoger onderwijs.

Artikel XI.2 gaat over de inwerkingtreding. De LRC trad in werking op 1 februari 1999, namelijk de eerste dag van de tweede maand die volgde op de bindende instemming door vijf verdragspartijen (Azerbeidzjan, Estland, Kazakstan Litouwen en Zwitserland).

Voor elke andere verdragspartij treedt de LRC in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de ratificatie.

Artikel XI.4 stelt dat de andere erkenningsverdragen van de RVE en de UNESCO blijven gelden ten aanzien van lidstaten die nog geen verdragspartij zijn van de LRC, maar wel van die andere.

Artikel XI.5 bepaalt dat elke verdragspartij op het ogenblik van ondertekening of neerlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, het grondgebied of de grondgebieden kan aanwijzen waarop de LRC van toepassing is.

Elke verdragspartij kan overeenkomstig artikel XI.6 het verdrag opzeggen. De opzegging gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op het einde van een termijn van twaalf maanden na de datum van de ontvangst van de opzegging.

Artikel XI.7 stelt dat elke verdragspartij een voorbehoud kan maken bij de toepassing van welbepaalde opgesomde artikelen. Tegen geen enkel ander artikel kan er een voorbehoud gemaakt worden. Een verdragspartij die een voorbehoud maakt, kan de toepassing van de betrokken bepaling(en) door andere verdragspartijen dan niet meer eisen. Elk voorbehoud kan opgeheven worden.

Het 'Lisbon Recognition Convention Committee' kan wijzigingen van de LRC met een tweederdemeerderheid aannemen. Hoofdstuk III, Grondbeginselen, kan echter niet gewijzigd worden.

De LRC werd op 11 april 1997 opgemaakt in Lisbon in het Engels, het Frans, het Russisch en het Spaans.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter en ondertekening

In februari 1997 kondigde de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken in de Werkgroep

'gemengde verdragen' (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), aan dat ad-hocoverleg zou plaatsvinden tussen de federale overheid en de gemeenschappen met betrekking tot de juridische aard van het verdrag en de gezamenlijke voorbereiding van de diplomatieke Conferentie. Op 26 maart 1997 vond die beraadslaging op ambtelijk niveau plaats.

Tijdens dat overleg bleek dat er verdragsbepalingen met een federaal tintje waren, namelijk de artikelen in verband met de beroepsuitoefening op basis van een erkend diploma. Op 30 april 1997 erkende de WGV formeel het gemengd karakter van het verdrag. Zowel federale bevoegdheden als de gemeenschapsbevoegdheid inzake onderwijs (artikel 127, §1, Grondwet) worden in de LRC inderdaad uitgeoefend. De federale overheid is immers bevoegd voor de toegang tot beroepen (artikel 4, 16°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd). Dit standpunt van de WGV werd op 20 januari 1998 door ICBB bekrachtigd. De Vlaamse Regering heeft op 21 april 1998 de notulen van de ICBB goedgekeurd.

Op uitdrukkelijk verzoek van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen in de WGV, werd door de FOD Buitenlandse Zaken een démarche gedaan bij de RVE om boven de handtekening de vermelding van de drie gemeenschappen, naast de federale overheid, te laten drukken. Dit werd geweigerd. Na overleg tussen de betrokken ministers, werd door de WGV op 17 december 1997 formeel aanvaard dat de drie gemeenschappen handgeschreven vermeld worden onder de handtekening.

Tijdens haar vergadering d.d. 17 juli 2000 besliste de Vlaamse Regering haar goedkeuring te hechten aan de LRC. Bovendien machtigde zij de federale vertegenwoordiger om het verdrag mede namens de Vlaamse Gemeenschap te ondertekenen.

De LRC werd op 7 maart 2005 ondertekend door de permanente vertegenwoordiger van België bij de Raad van Europa.

2. Advies van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR)

In zijn brief d.d. 6 december 2005 verwijst de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) naar zijn reactie d.d. 3 mei 2005 op het Bergen-communiqué waarin de VLOR zich uitgesproken heeft ten voordele van de LRC en

hij aangedrongen heeft op een snelle ratificatie ervan. De Raad Hoger Onderwijs is ervan overtuigd dat een wederzijdse erkenning van diploma's bijdraagt tot een diepgaande implementatie van het Bologna-proces in de verschillende partnerlanden.

3. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

In de brief d.d. 23 december 2005 verklaart het dagelijks bestuur van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) zich, onder voorbehoud van bekrachtiging door de Raad, akkoord met ontwerp van decreet houdende instemming met de LRC. De SERV wijst erop dat het aangewezen is om bij elk voornemen tot ratificatie telkens ook vooraf te bekijken of de Vlaamse regelgeving en de beleidsuitvoering conform is met de engagementen die internationaal aangegaan worden. De sociale partners stellen in elk geval vast dat er zich vandaag problemen voordoen bij het erkennen van diploma's die in het buitenland behaald werden. De SERV vraagt dan ook de nodige aandacht en zal daar mogelijkerwijze een insteek toe leveren voor het concrete verloop van procedures en problemen die zich daarbij kunnen voordoen.

Tegelijkertijd vraagt de SERV aandacht voor de noden inzake de gelijkstelling van diploma's die niet in de LRC aan bod komen. Het betreft enerzijds de erkenning van diploma's van het volwassenenonderwijs en het secundair onderwijs. Anderzijds betreft het ook de doelgroep van allochtonen die afkomstig zijn uit lidstaten die de LRC niet ondertekend hebben. Hoofdstuk VII regelt wel de erkenning van diploma's in het bezit van vluchtelingen, ontheemden en personen in een situatie die vergelijkbaar is met die van vluchtelingen maar de SERV wijst erop dat belangrijke groepen allochtonen ook via andere immigratiekanalen het land binnenkomen.

De SERV wijst ook op het subsidiair belang van procedures voor erkenning van verworven competenties wanneer niet met gelijkstelling van diploma's kan gewerkt worden. Die procedures moeten ook alle garanties bieden dat recht gedaan wordt aan de competenties die in het buitenland verworven werden.

Algemeen pleit de SERV voor een geïntegreerde benadering, mét de nodige kwaliteitswaarborgen, om stappen vooruit te zetten in de (snelle) erkenning van

het geheel van competenties en diploma's die in het buitenland verworven werden.

De Raad heeft op 18 januari 2006 het advies bekrachtigd.

4. Advies van de Raad van State

In zijn advies d.d. 13 april 2006 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa en UNESCO
betreffende de erkenning van diploma's hoger
onderwijs in de Europese regio,
opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het verdrag van de Raad van Europa en UNESCO betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Het verdrag van de Raad van Europa en UNESCO betreffende de erkenning van diploma's hoger onder-

wijs in de Europese regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 19 mei 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS
